

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 1. december 2015
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Tina Tolstrup Bak Jensen
Sagsnr.: 2015-0030-3947
Dok.: 1783246

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 58 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. november 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Søren Pind

/

Lasse Boje

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 58 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om der i dombogen fra byretsafgørelser fremgår navne og adresser på vidner og domsmænd, som videregives til tiltalte ved en ankesag i landsretten, samt om ministeren har overvejelser i denne forbindelse, navnlig når det drejer sig om sager med organiseret kriminelle?”

Svar:

1. Justitsministeriet kan oplyse, at retsplejelovens §§ 218 og 218 a fastsætter krav til domme og kendelser.

Domme skal bl.a. indeholde en gengivelse af sagen, herunder i fornødent omfang en gengivelse af de afgivne forklaringer, jf. § 218 a, stk. 1. Domme skal ikke indeholde oplysninger om navne, adresser og lign. på domsmænd eller nævninge. Navne på vidner – men ikke adresse mv. – fremgår af domme i forbindelse med gengivelsen af vidnernes forklaring.

En tiltalt i en straffesag meddeles udskrift af en afsagt dom, jf. § 219 a, stk. 5.

Retsplejelovens kapitel 3 indeholder regler om retsbøger og sagens dokumenter. I retsbogen indføres bl.a. angivelse af navnene på de personer, der fungerer som dommere, domsmænd, sagkyndige retsmedlemmer, protokolførere og retsvidner, jf. § 34, stk. 2, nr. 2. Retsbøger skal endvidere indeholde en kort fremstilling af forhandlingerne, jf. § 35, stk. 1. Navne på vidner – men ikke adresse mv. – fremgår af retsbøger i forbindelse med gengivelsen af vidnernes forklaringer.

Efter retsplejelovens § 1017 c straffes personer, som i forbindelse med omtale af en straffesag eller i øvrigt med henblik på en sådan sag giver offentlig meddelelse om en medvirkende lægdommers navn, stilling eller bopæl eller på anden måde offentliggør den pågældendes identitet, med bøde. Højesteret har i U.2003.2312/H fastslået, at efter princippet i § 1017 c skal navne på domsmænd udelades fra retsbøger, når disse forlader retten. Det vil sige, at i retsbøger som benyttes af anklagemyndigheden, forsvareren, tiltalte mv. under en straffesag, er navnene på lægdommere erstattet af et nummer.

Tiltalte modtager i forbindelse med hovedforhandlingen i en domsmænds- eller nævningesag oplysning om navne – men ikke adresse mv. – på

domsmænd eller nævninge. Oplysningerne er nødvendige til vurderingen af lægdommernes habilitet i den konkrete sag.

2. Retsplejelovens § 856 indeholder herudover bestemmelser om førelse af anonyme vidner under hovedforhandlingen.

Retten kan f.eks. bestemme, at et vidnes navn, stilling og bopæl ikke må oplyses for tiltalte, hvis afgørende hensyn til vidnets sikkerhed gør det påkrævet, jf. § 856, stk. 2, eller at tiltalte skal forlade retslokalet, mens et vidne eller medtiltalt afhøres, når særegne grunde taler for, at en uforbeholden forklaring ellers ikke kan opnås, jf. § 856, stk. 1.

Afgørelse om hemmeligholdelse af oplysninger om vidner træffes på grundlag af en samlet vurdering af sagens omstændigheder, herunder eventuelle oplysninger om vidnets forudgående tilknytning til tiltalte og oplysninger om sagens karakter, jf. § 856, stk. 3.

3. Retten meddeler forsvareren i en straffesag kopi af indførsler i retsbøgerne vedrørende sagen, jf. § 729 a, stk. 2. Forsvareren kan gøre den sigtede bekendt med kopierne, medmindre andet følger retsplejelovens §§ 748 (underretning og overværelse af retsmøder) og 856 (anonyme vidner). Retten kan pålægge forsvareren ikke at overlevere kopierne til sigtede eller andre, hvis det må befrygtes, at kopierne vil blive benyttet på retsstridig måde.

En sigtet uden forsvarer skal efter anmodning have adgang til hos politiet at gøre sig bekendt med indførsler i retsbøgerne vedrørende sagen, medmindre andet følger af §§ 748 (underretning og overværelse af retsmøder) og 856 (anonyme vidner), jf. § 729 b, stk. 1. Politiet udleverer efter anmodning kopi af indførslerne til den sigtede, medmindre det må befrygtes, at kopierne vil blive benyttet på retsstridig måde.

Retten kan efter anmodning fra politiet bestemme, at reglerne om forsvarerens og sigtedes adgang til aktindsigt efter §§ 729 a og 729 b fraviges, hvis det er påkrævet af hensyn til bl.a. tredjemands liv og helbred, jf. § 729 c, stk. 1, nr. 4. Dette gælder dog ikke, hvis det giver anledning til væsentlige betænkeligheder for varetagelsen af sigtedes forsvar, jf. § 729 c, stk. 2.

Når en sag er endelig afsluttet, kan den, der har været sigtet, forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der vedrører sagen, herunder indførsler i retsbøgerne, jf. § 729 d. Retten til aktindsigt kan bl.a. begrænses i det

omfang, den pågældende har været afskåret fra at gøre sig bekendt med oplysninger i sagen, jf. § 729 d, stk. 4, nr. 1, eller når ansøgerens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for hensynet til forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser eller for særlige hensyn til beskyttelse af medsigtede, vidner eller andre, jf. § 729 d, stk. 4, nr. 5.

5. Reglerne i retsplejeloven er efter min opfattelse bl.a. udtryk for en hensigtsmæssig afvejning mellem på den ene side varetagelsen af en sigtets eller tiltaltes forsvar og på den anden side hensynet til hemmeligholdelse af eventuelle vidners identitet. Jeg finder på den baggrund ikke, at der er behov for initiativer på området.